

φῶδες καὶ ὑπαινικτικὸν στιχοῦργημα, ἐνθυμίζον τὴν σύγχρονον μοντέρναν ποιήσιν, ἔγραψε πιθανῶς παίζων ὁ Θεόκριτος, ἕνα σατιρίση—ὡς καὶ ὁ Λουκιανὸς μὲ τὴν ἀληθῆ ἱστορίαν του—τὸ σκοτεινὸν καὶ σιβυλλικὸν λεκτικὸν ὀρισμένων συγχρόνων του ποιητῶν. Τοὺς στίχους τοῦ ποιήματος, ἀκαταλήπτους ἐκ πρώτης ὄψεως καὶ ἀπαιτοῦντας πρὸς κατανόησιν τὴν γνῶσιν ὄλης τῆς ἀρχαίας μυθολογίας, κατορθώνει νὰ καταστήσῃ νοητοὺς ὁ Κανάκης μὲ σαφεστάτην ἀνάλυσιν καὶ γλαφυράν ποιητικὴν ἀπόδοσιν.

Δὲν ἀποτελεῖ ὑπερβολὴν, ἂν εἶπῃ τις ὅτι ὁ συγγραφεὺς προσφέρει μὲ τὴν πολύμοχθον πυκνῆς ἐπιστημοσύνης καὶ ὑψηλῆς ποιότητος ἐργασίαν του εὐεργεσίαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, καθιστῶν προσιτὰ εἰς τὸ διψῶν μάθησιν ἀναγνωστικὸν κοινὸν τῆς Χώρας ἀριστουργήματα τῆς προγονικῆς μας λογοτεχνικῆς παραγωγῆς. Ἔργον εὐχῆς θὰ ἦτο τὸ Κράτος νὰ ἐνισχύσῃ τὴν προσπάθειαν τοῦ συγγραφέως διττῶς : τὸ μὲν διὰ τῶν διαφόρων Ὑπουργείων καὶ Ὑπηρεσιῶν του νὰ προμηθευθῇ ἀριθμὸν σωμάτων πρὸς διανομὴν εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῆς Χώρας, τὸ δὲ διὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν νὰ ἀμείψῃ ἠθικῶς τὴν προσπάθειαν, καταβαλλομένην τόσον ἐπιτυχῶς, ἀφιλοκερδῶς καὶ ἀθορύβως καὶ μάλιστα ἐν ἐπαρχίᾳ, ὅπου τὰ βοηθητικὰ μέσα συγγραφῆς σπανίζουσιν.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

\*  
\* \*

SINESIO DI CIRENE, **Inni. Prefazione, traduzione e note di Antonio Dell' Era.** [Εἰς τὴν σειρὰν *Classici Latini e Greci* ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Scvola Mariotti]. Roma, Tumminelli Editore - Città Universitaria, 1968, σελ. 233.

Μετὰ πολυετεῖς ἐρεῦνας καὶ ἀλλεπαλλήλους δημοσιεύσεις ὁ νέος φιλόλογος Antonio Dell' Era, μαθητῆς τοῦ καθηγητοῦ τῆς Κλασικῆς Φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ρώμης Scvola Mariotti, ἔδωκεν εἰς τὸ φῶς νέαν κριτικὴν ἔκδοσιν τῶν Ὑμνων τοῦ Συνεσίου τοῦ Κυρηναίου.

Ἐν τῷ προλόγῳ (σελ. 1—24) ἐρευνῶνται βασικὰ διὰ τὴν κριτικὴν ἔκδοσιν τῶν ὕμνων προβλήματα, ἧτοι ἡ χειρόγραφος παράδοσις, τὰ μέτρα καὶ αἱ προγενέστεραι ἐκδόσεις.

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *I Codici* (σελ. 3—15) ἐξετάζονται τὰ χειρόγραφα. Ὁ ἐπιμελητῆς τῆς ἐκδόσεως γνωρίζει δέκα καὶ ἑπτὰ χειρόγραφα ἕσα καὶ ὁ προγενέστερος ἐκδότης Νικόλαος Terzaghi. Τὰ χειρόγραφα διακρίνονται εἰς δύο οἰκογενείας, τὴν α (7 κώδικες) καὶ τὴν β (10 κώδικες). Ὁ ἐκδότης θεωρεῖ τὴν β καλυτέραν, τὴν δὲ α ἀπλοῦν κλάδον τῆς β. Τῆς μὲν β ἀρχαιότερος κώδιξ εἶναι ὁ Scorialensis 10. 1, 13 τοῦ Π' αἰ., τῆς δὲ α ὁ Monacensis 476, τοῦ Π'—ΙΔ' αἰ. Ὅλοι οἱ κώδικες τῆς οἰκογενείας α παρέχουν τὸν ὕμνον Γ', ἧτοι τὸ ποίημα τοῦ Γεωργίου ἀλιτροῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς ομάδος β τοῦτον παρέχει μόνον ὁ κώδιξ Mona-

censis 87 τοῦ ΙΣ' αἰ. Τὴν ἐπιγραφὴν «Γεωργίου ἀλιτροῦ...» παρέχει μόνον ὁ κῶδιξ Ὁξφόρδης Baroccianus 56, τοῦ ΙΔ' αἰ., ὁ ὁποῖος ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν α.

Τὰ μέτρα (σελ. 16—19) τῶν Ὑμνων τοῦ Συνεσίου εἶναι ποικίλα. Οὕτως οἱ ὕμνοι Α' καὶ Β' ἔχουν γραφῆ εἰς μονόμετρος ἀναπαιστικούς, ὁ Γ' εἰς τετραποδίας σπονδειαῖς καταληκτικὰς, ὁ Δ' εἰς τριμέτρος ἰωνικούς, ὁ Ε' καὶ ὁ Θ' εἰς διμέτρος ἰωνικούς, οἱ ΣΤ', Ζ' καὶ Η' εἰς μονόμετρον, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ὀνομασθῆ Τελεσίλλειος.

Τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον (σελ. 20—24) διαλαμβάνει περὶ τῶν ἐκδόσεων τῶν Ὑμνων. Πρώτη ἔκδοσις εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ W. Canter ἐν Βασιλείᾳ 1567, ἀλλ' ἡ ἐπιβαλοῦσα τὴν κοινὴν μέχρι σήμερον διάταξιν τῶν ὕμνων εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Κρητὸς Φραγκίσκου Πόρτου γενομένη β' ἔκδοσις τῶν ὕμνων ἐν Παρισίοις 1568.

Ὁ πρόλογος κλείεται δι' ἀναδρομῆς εἰς τὰς ἀφορμὰς τῆς ἐνασχολήσεως τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς ἐκδόσεως μὲ τούτους ὕμνους τοῦ Συνεσίου—αἱ ἀφορμαὶ εἶναι ἡ δυσπιστία τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν αἱ παρεχόμεναι ὑπὸ τοῦ N. Terzaghi γραφαί, ὅταν αὗται παρεβάλλοντο πρὸς τὰ χειρόγραφα. Τὸ δὲ ἔργον εἶναι καρπὸς τοῦ φροντιστηρίου τοῦ καθηγητοῦ Scevola Mariotti.

Ἐπεταὶ πίναξ συντομογραφιῶν καὶ συμβόλων τῶν κωδικῶν καὶ τῶν ἐκδόσεων (σελ. 25—28) καὶ παρέπεται ἡ κριτικὴ ἔκδοσις τῶν ὕμνων (σελ. 31—169) ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Συνεσίου Κυρηναίου, ὕμνοι ἔμμετροι*. Ἐκδίδονται οἱ γνωστοὶ ἑννέα ὕμνοι τοῦ Συνεσίου, παρατίθεται δὲ καὶ ὁ παλαιότερον θεωρούμενος ὡς δέκατος ὕμνος, πράγματι δὲ ποίημα τοῦ Γεωργίου ἀλιτροῦ. Ἡ σειρά τῶν ὕμνων εἶναι διάφορος τῆς γνωστῆς ἐκ τῶν προγενεστέρων ἐκδόσεων, ἦτοι οἱ ὕμνοι α'—δ' εἶναι οἱ γνωστοὶ γ'—στ', ὁ ὕμνος ε' ὁ γνωστὸς β', οἱ ὕμνοι στ'—η' οἱ γνωστοὶ ζ'—θ' καὶ ὁ θ' ὁ γνωστὸς α'.

Ἡ ἔκδοσις ὀλοκληροῦται διὰ συμπληρώματος εἰς τὸ κριτικὸν ὑπόμνημα (σελ. 171—186), διὰ πίνακος λέξεων (σελ. 187—231) καὶ διὰ προσθήκης (σελ. 233).

Ἡ νέα κριτικὴ ἔκδοσις τῶν ὕμνων τοῦ Συνεσίου τοῦ Κυρηναίου ἦτο ἀναγκαία ἐφ' ὅσον εἶχε διαπιστωθῆ ἡ ἀνεπάρκεια καὶ ἡ ἀνακρίβεια τῆς ἐκδόσεως τοῦ N. Terzaghi. Ἡ ἔκδοσις τοῦ Dell' Era εἶναι πράγματι ἀκριβῆς καὶ πολλαπλῶς ἐπεξεργασμένη οὕτως, ὥστε ἀνεπλήρωσε τὸ κενὸν καὶ προσήνεγκεν ἄψογον κείμενον κατὰ τὰς συγχρόνους φιλολογικὰς ἀπαιτήσεις.

ΠΑΝΑΓ. Γ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

\* \*

ANTONIO DELL' ERA, **Appunti sulla tradizione manoscritta degli Inni di Sinesio**. [Εἰς τὴν σειρὰν: *Temî e Testi*, ἐπιμελεῖα Eugenio Massa, ἀρ. 16]. Roma 1969, σελ. X+I+1—108.

Τὸ ὑπ' ὄψιν βιβλίον ἀποτελεῖ συναγωγὴν διαφόρων μελετῶν τοῦ σ. Ὅμως